

ELi ökomärgis tööstuslikele ja asutustes kasutatavatele nõudepesumasina detergentidele ja pesupesemisvahenditele

ELi ökomärgise kriteeriumid tööstuslikele ja asutustes kasutatavatele nõudepesumasina detergentidele ja pesupesemisvahenditele on ranged suunised ettevõtetele, kes toodavad professionaalseks kasutuseks mõeldud detergente, soovivad vähendada oma mõju keskkonnale ja tagada oma keskkonnategevuse tõhususe ELi ökomärgise kolmanda osapoole kontrolli kaudu. Kriteeriumid lähtuvad terviklikust lähenemisviisist, mis hõlmab kasutatud ohtlike ainete piiramist, toormaterjali säästvat hankimist, pakendi ringlussevõetavust ja disaini ning toote kasutaja

ELi ökomärgise kriteeriumid tööstuslikele ja asutustes kasutatavatele detergentidele on asjakohased ettevõtetele, kel on oma tootele juba seatud ökoloogilised standardid ning soovivad selle kolmanda osapoole sertifikaadi abil oma jõupingutusi tõhustada ja struktureerida. Kriteeriumid kehtivad ka ettevõtetele, kes soovivad pakendite puhul üle minna lineaarse olelusringiga toodetelt ringluspõhise olelusringiga toodetele.

Tooterühmad: tööstuslikud ja asutustes kasutatavad nõudepesumasina detergentid ja pesupesemisvahendid hõlmavad kõiki nõudepesumasinas kasutatavaid detergente, loputus- ja eelleotusvahendeid ning pesupesemisvahendeid, mida turustatakse tööstusettevõtetes või asutustes kasutamiseks, kusjuures kasutajad peavad olema spetsialistid. Mitmekomponendilised süsteemid, mis võivad sisaldada mitut toodet, näiteks eelleotus- ja loputusaineid, riidepehmendeid ja plekieemaldeid, kuuluvad samuti kriteeriumite alla, ja neid tuleb katsetada tervikuna. Sellesse tooterühma ei kuulu kodumajapidamise nõudepesumasinas kasutatavad detergentid, pesumasinatele ettenähtud pesupesemisvahendid ega meditsiiniseadmete või toiduainetööstuse vahendite pesemiseks ette nähtud spetsiaalsetes pesumasinate kasutatavad detergentid.

Kitsaskohad ja lahendused

ELi ökomärgis käsitleb mitmeid keskkonnavalaseid kitsaskohti, mis on tingitud detergentide kasutamisest:

Kitsaskoht

Probleem

ELi ökomärgise lahendus

1. kitsaskoht: mürgiste ainete mõju keskkonnale

Mõned tavapärasest detergentides leiduvad mürgised ained avaldavad keskkonnale kahjulikku mõju.

Professionaalsetele masinatele mõeldud ELi ökomärgisega detergentid piiravad rangete nõuete abil kahjulikku mõju keskkonnale. Detergendid peavad järgima kriitilise lahendusmäära miinimumnõudeid, koosnema biolagunduvatest pindaktiivsetest ainetest ja vastama sisalduvate ohtlike ainete rangetele piirangutele. Näiteks on rangelt keelatud etüülenediamiintetraatsetaat (ja selle soolad), mikroplastid ja triklosaan. Lubatud on väga vähe lõhna-, säilitus- ja värvaineid ning ensüüme. Samuti ei tohi ained olla reproduktiivtoksilised ega põhjustada kahjulikke mõjusid või haigusi, näiteks vähki, ning olla hingamisteid või nahka sensibiliseerivad.

2. kitsaskoht: raadamine ja metsade degradeerumine

Paljude detergentide koostisained on saadud palmiõlist, mis on pärit istandustest, mis põhjustavad raadamist, ökosüsteemide hävimist ja kohalike kogukondade ümberpaiknemist.

Enamik pesupesemisvahendeid sisaldavad palmiõli või -tuumaõli. ELi ökomärgisega detergentid piiravad õlipalmiistanduste põhjustatud raadamist ja ökosüsteemide kahjustumist, nõudes, et ettevõtted kasutaks säästvalt toodetud palmiõli (kui see on nende toote koostisaine), mille sertifitseerimisnõuded käsitlevad mullale avaldatavat keskkonnamõju, elurikkust, orgaanilisi süsinikuvarusid ja loodusressursside kaitset. Tunnustatakse muu hulgas sertifikaati „Roundtable for Sustainable Palm Oil“ (RSPO) (tagatud päritolu, lahus hoidmise või massibilansi kohta) või mis tahes samaväärset või rangemat säästva tootmise kava.

3. kitsaskoht: suur hulk jäätmeid, mis satuvad prügilasse ja mida ei ole võimalik ringlusse võtta

Ringlussevõtuks kõlbmatu materjali kasutus ja saastavate mürgiste ainete sisaldus detergentide pakendis tekitab tarbetuid jäätmeid, mis saadetakse prügilasse, ja CO₂-heidet.

ELi ökomärgis piirab prügilasse ladestava plasti ja jäätmete kogust, nõudes sertifitseeritud detergentide tootjatelt, et nad järgiksid oma pakendite puhul teatud massi/kasulikkuse suhet (WUR-näitajat). Pakend tuleb kujundada selliselt, et seda oleks lihtne ringlusse võtta, vältides võimalikke saasteaineid ja muid sobimatuid materjale, mis teadaolevalt halvendavad ringlussevõetud materjali kvaliteeti. Teave pakendi kõrvaldamise kohta peab pesupesemisvahendi pakendil selgelt näha olema. Samuti peavad pihustuspudelid olema korduvtäidetavad ja -kasutatavad. CO₂-heite vähendamiseks ei tohi kasutada propellente sisaldavaid pihustatavaid vahendeid.

**4. kitsaskoht:
ressursside
ebatõhus
kasutamine ja
tõhusus**

*Kehvad detergentide pakendid
ja doseerimisjuhiste
puudumine põhjustavad
tarbetut energia- ja
veetarbimist.*

ELi ökomärgise sertifikaat tagab väiksema vee- ja energiatarbimise tänu kvaliteetsetele detergentidele, mis annavad tootja soovitud kõige madalama temperatuuri ja karedusastmele vastava doosi juures rahuldava puhastustulemuse. Ettevõtted peavad esitama dokumendid, mis näitavad, et toodet on katsetatud tööstuslike ja asutustes nõudepesumasinas kasutatavate detergentide tõhususe katsetamise raamistikus täpsustatud tingimustel ning et see on saavutanud vähemalt minimaalse nõutava pesemistulemuse.

**5.
kitsaskoht
:
detergenti
de
liigkasutus**

*Vähene teadlikkus
asjakohastest
puhastustoimingutest ja
doseerimisvahendite
puudumine põhjustavad
detergentide liigkasutust.*

ELi ökomärgis piirab majapidamises kasutatavate detergentide liigkasutust toodetele lisatud doseerimisjuhiste abil. Nende juhiste järgimata jätmise mõju keskkonnale peab pakendil olema selgelt märgitud. Mitmekomponendilise süsteemi puhul peavad ettevõtted kontrollima, kas toodet saab kasutada juhitava automaatdoseerimissüsteemiga kõigis kohtades, kus nende tooted on kasutusele võetud. Neid kontrollid peavad toimuma vähemalt kord aastas kliendikontrolli käigus ja hõlmama doseerimisseadmete kalibreerimist.

Lisateave ...

ökomärgise andmise süsteemi, võimaluste, asjaosaliste, taotlemise kohta: <http://ec.europa.eu/environment/ecolabel>

#ringmajandus
www.ecolabel.eu